הלכה · משנה תורה · מפרשים · יצחק ירנן · ספר הפלאה

יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות ערכים וחרמין

רבי אליקים גאטינייו

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

יצחק ירנן על משנה תורה, הלכות ערכים וחרמין

רבי אליקים גאטינייו

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יצחק-ירנן-על-משנה-תורה-הלכות-ערכים-וחרמין/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה יג 4
פרק ג 4
הלכה יח 4
פרק ו 4
הלכה כ 4
הלכה ל 4
הלכה לג 5

פרק א

הלכה יג
עיין מ"ש המל"מ ומ"ש בחידושיו הלכות תרומות פ"ט ה"ב.

פרק ג

הלכה יח
עיין בספרי אגורה באהלך בסופו סדר בחוקותי.

פרק ו

הלכה כ
המקדיש את עצמו לא הקדיש אלא דמיו. ועיין למרן. והינו טעמא דאין אדם מוציא דבריו לבטלה כמ"ש שם בגיטין ורבינו פסק בפ"א דלא כרבי מאיר, וכן הקשה המל"מ והצריך עיון. ולענ"ד נראה לפי חומר הנושא דעד כאן לא קאמר בש"ס ה"נ מסתברא דקתני סיפא וכו' דנראה דלמ"ד אדם מוציא דבריו לבטלה (ליתי) [ליתא] לדין זה דסיפא אלא משום דתני בסיפא בלשון זה וכן הוא שהקדיש עצמו דמלשון דוכן מורה דדינא דרישא ודסיפא מטעם אחד נינהו וא"כ מוכרח דיהא ההיא סיפא ר"מ דס"ל אין אדם מוציא דבריו לבטלה דאי הוי רבנן דס"ל אדם מוציא דבריו לבטלה ותני רישא המקדיש עבדו עושה ואוכל שלא הקדיש אלא דמיו ור"ל דכיון דהעבד עשוי לימכר ודאי פירושו הוא לדמיו וליכא למימר ביה אדם מוציא דבריו לבטלה א"כ איך תני סיפא וכן וכו' כנראה דמחד טעמא נינהו והא בסיפא דקאי במקדיש עצמו הדין נותן דהוציא דבריו לבטלה כיון דלא שייך מכירה בגופיה נמצא דמאי דקאמר הש"ס הכי הוי מכח וכן, ברם אה"נ דלדידן דקי"ל כשהקדיש עבדו דגופו קודש ואסור ליהנות ממנו עד שיפדה כמ"ש רבינו הל' י"ז והינו טעמא דאף דקי"ל כרבנן אדם מוציא דבריו לבטלה מ"מ בזה הרי מפורש בדבריו שיהיה קדוש עד שיפדה והיינו שמוכרן אותן לאחרים וא"כ במקדיש עצמו דלא שייך מכירה בגופיה ודאי קאי לדמים ולאו מטעם דאין אדם מוציא דבריו לבטלה אלא דחשיב זה כמפרש כן, דלא אמרינן בלשונו לשון אחר כמו ערך זה וצריך לפרש דמי זה אלא הרי עצמי הקדש ודוק.

הלכה ל
ואם דר בו השוכר מעל. עיין מה שהקשה הלח"מ וכן הקשה המל"מ ועיין בהרדב"ז החדשות ח"ב לשונות הר"מ סי' קי"ט מ"ש בזה יעו"ש. ונראה לענ"ד דסוגיית ערכין ודאי

אתיא כרב דלרב בין לגבי ע"ז בין לגבי מעילה הדין אחד אלא כיון דמצינו לריש לקיש דפליג עליה דרב והוא בתרא פסק כר"ל לגבי מעילה לחלק בין מקדיש בית בנוי למקדיש עצים ואבנים ברם גבי ע"ז משום חומרא דע"ז וגם דלא אשכחן מאן דפליג עליה בהדיא פסק כרב וכמ"ש מרן שם בהל' מעילה ונמצא בחדא פסק כרב ובחדא כר"ל ופשוט.

הלכה לג

כתוב אצלי בחי' נדרים דף ג' ע"ב גמ' אמר רבא כגון דאמר לא אפטר מן העולם וכו'. ועיין בפי' רש"י והר"ן והיוצא מדבריהם דבאומר כן אינו עובר אלא בבל תאחר אבל לא בבל יחל וכן כתב הר"מ פ"א דנזירות ה"א יעו"ש והינו טעמא דעובר בבל תאחר מפני שכשאמר לא אפטר מן העולם וכו' פי' עד שאקבל להיות נזיר וכל שאינו מקבל עובר בבל תאחר אבל אין פי' לא אפטר עד שאהא נזיר דמיד הוא נזיר בלא קבלה דאם כן מאי בל תאחר איכא הרי הוא נזיר מיד עליו וליכא אלא דאם אכל עבר אבל תאכל ואי שתה עבר אבל ישתה ולא אבל תאחר אשר מזה אני תמיה על מ"ש הרב מל"מ פ"ו מהל' ערכין הל' ל"ג שכתב הן אמת דמפשט דברי רבינו בריש הלכות נזירות דכתב הרי זה נזיר מיד משמע דס"ל כדברי התוס' דאי כהרא"ש הו"ל למימר ה"ז חייב לקבל נזירות מיד וכו' עכ"ל.

ודבריו תמוהים דאיך אפשר לצדד בדברי רבינו כן והא כתב דעובר בבל תאחר ואי ס"ל דהפי' שיהיה נזיר בלא קבלה ומיד הוא נזיר איך יעבור בבל תאחר והא הוא נזיר ואינו חייב אלא בבל יאכל וכן מלשונו שכותב ואם איחר נזירותו נראה בבירור שצריך לקבלו וא"כ מ"ש הרי זה נזיר מיד פי' הוא צריך שיתחיל הנזירות מיד. ומ"ש בדעת התוס' אחרי נשיקת ידיו ורגליו לא מצאתי כן בתוס' אלא בדעת הרא"ש וז"ל התוס' כגון דאמר לא אפטר מן העולם וכו' דמההיא שעתא וכו' כלומר דמיד יש לו להתחיל נזירותו ואם לא התחיל עובר בבל תאחר ופי' דבריהם מיד יש לו לקבל נזירות ואם לא קבל עובר וכו' ומוכרח לפרש כן בדבריהם כדבירנא בתחילת דברינו ובל יחל עובר אם ימות ולא קיים נדרו אבל כשיקיים נדרו אינו עובר אלא בבל תאחר ואי משום שהביאו גירסת ר"ת גם הרא"ש הביאה ומזה קשיתיה לה"ה שלמה בן עזרא נר"ו על מ"ש הר"מ בסה"מ לא תעשה הנזכר דכשעובר אבל תאחר דהיינו ג' רגלים עובר ג"כ על בל יחל והרמב"ן חלק עליו במצות עשה צ"ד וסובר דבל יחל אינו עובר אלא כשיעבוד בעניין שא"א לקיימו כגון אם ימות וכיוצא וסוגיא דידן הוי היפך דברי הר"מ וסייעתא לדברי הרמב"ן, ונראה לחלק על צד הדחק דשאני ההיא דהרמב"ם דכיון דעבר ג' רגלים ורחמנא אמר דלא יאחר יותר מג' רגלים כשעבר מג' חוץ דעבר על בל תאחר עבר ג"כ אבל יחל דהא חילל דברו

דכשנדר דעתו לשלם קודם ג' רגלים וכמאמר הש"י ועבר ע"ז עשה דברו חולין ברם כאן שאמר שלא אפטר מן העולם עד שיהיה נזיר וליכא בזה ג' רגלים וכמ"ש הר"ן משום שמא ימות צריך למיחש ולעשות מיד ולא יאחר וא"כ כשיאחר עבר אבל יאחר אבל בל יחל לא דלא עשה דברו חולין דלא שם זמן.